

MUNGGAN WUNPAWNG MUNGGPAWM SHIM LAM RAPDAW A DAW DAN DA AI MASAT 1325

Mungkan wunpawng munghpawm Shim lam rapdaw a dawdan masat 1325 hpe 2000 ning (October) kala ta (30) ya hta shim lam rapdaw hta lawm ai mungdan ni kaw na myit hkrum mang rum hte daw dan da ai rai nga ai. Ndai (S/RES/1325) daw dan lam gaw, Sim lam rapdaw kaw na dawdan jahkrat dat ai lamang ni yawng hta na majan a majaw myu shayi ni hpe shadaw ya lu ai lam, manghkang kaba ni hpran ai lam hta myu shayi ni shanglawm ai lam gade daram ahkyak ai lam hte ding gring ningngai nga na simsa lam hte htinglu htinglai let ahkyak madung tawn n na, daw dan da ai daw dan limit lagnai rai nga ai.

- Shim lam rapdaw a daw dan masat ni rai nga ai masat 1261(1999) hpe 1999 ning (August) gupshi ta (25) ya, 1265(1999) hpe 1999 ning (September) guptung ta (17) ya, masat 1296(2000) hpe 2000 ning (April) shala ta (19) ya, masat 1314(2000) hpe 2000 ning, (August) gupshi ta (11) ya shani hpe bai nhtang myit dum ai hta sha n ga, Shim lam rapdaw ningbaw wa kaw na tang madun laika (**statement**) ni bai myit dum ai. Bai nna 2000 ning (March) wut shata (8) ya shani (SC/6816) ang ai, myu shayi ahkaw ahkang hte mungdan ga daga a simsa lam hte sing ai nhtoi hpe masat dingsat galaw let, Bejin kaw na ndau shabra laika hte bungli matsun hadun ai lam (A.52/231) lawm ai hte maren n byin n mai shakut ra na re ngu. Dagam da ai ni hpe bai myit dum ai majaw mung rai, shaning 2000 hte myu shayi ni ngu ai “Ga baw” hte galaw lai mat wa sai (23) lang ngu na mungkan wunpawng munghpawm rapdaw zuphpawng a kyu ara matsing mahkawng da ai hta lawm nga ai lam ni hpe bai myit dum lu let mung re...
- Tsa ban (21) hta shinggyim hkrang lam maren rap ra (**gender equality**) rawt jat galu kaba wa na matu hte simsa lu na (A/S-23/10/Rev.1), hte madung gaw, myu shayi ni hte lak nak lang gasat gala manghkang ni hte mahkri shawn hkat ai mung rai...
- Mungkan wunpawng munghpawm rapdaw a myit hkrum da sai tara (**Principial of the Charter of the United Nation**) hta lawm ai yaw shada lam, masing hte mungdan ga daga a simsa lam hte seng ai daw dan masat hta lawm ai shim lam rapdaw a madung gun hpai ra na magam bungli ni hpe myit kraw kata hta manoi manat ai hku mung rai...
- Mung masha ni, grau nna myu shayi ni hte ma ni, tsin yam hkrum ai mahsa ni hte tinang a ginra kaw nna, atik anang gawt shapraw katut ai ni (**Internally Displace Persons**) mung lawm, lak nak hte gasat gala ai manghkang ni he nachying wa hkam sha ai mung shawa masha ni, gasat gala re ai lam hta shang lawm nga ai masha ni hte hpyen la ni a pandung langai zawn myit da ai lam rawt jat wa ai a n-tsa hkrit tsang ra ai hpe madun da let ding grin ning ngai nga na simsa lam hte myu sha ni htingrai htingrat wa lu na a n-tsa akyu jaw wa na lam ni hpe sadi maja let mung rai...
- Simsa lam hpe gaw gap ai, manghkang hparan ai lam ni hta myu shayi ni a ahkyak dik ai hku shanglawm lu ai daw chyen lamang ni hpe bai masat shateng da, 1* **Hpahkam** hkam da lu na matu mung rai, simsa lam hte shim lam ni, makawp maga ai lam hte pawn ba sharawt la na matu n gun shaprw ai lam yawng hta myu shayi ni rap ra ai hte tsa lam shadang hpring shang lawm shamu shamawt lu ai hpe a hkyak hkungga jaw ai hku na

mung rai, manghkang hparan ai hte makawp maga ai lam ni hte seng n-na, daw dan ai lam hta grau na shanglawm lu na matu shakut shaja jat ra ai lam nihpe shagrau hkungga ai mung rai...

- Manghkang byin ai aten ladaw hte simsa mat ai ten hta mung myu shayi ni a ahkaw hkang ni hpe makawp maga ya na matu shinggyim ahkaw ahkang hte seng ai mungdan ga daga a htung tara hpe hkrang shapraw na matu ra ai lam ni hpe bai shagrin da lu na mung rai...
 - Bawm sawk seng kau ai lam hte bawm hpyen ni hpe sadi maja nga ra na lam ngu ai masing ni hta myu shayi ni hte naw kaji ai num sha ni a matu myit ya yu ra na lam ni hpe seng ang ai wuhpung wuhpawng ni yawng a tengman ai makam ni lu na matu ra ai lam ni hpe ahkyak la ai mung rai...
 - Simsa lam hpe makawp maga ai lamang ni hta num/la (**gender**) n ginhka ai sha maren rap ra na matu galaw sa wa na lam hta hkyak hkyak nan ra ai lam ni hpe daw dan masat ni hte maren, n-dai daw dan masat da ai lam hpe 1* **“Winhoek ndau shabra lam”** hte shai n-na, mu jut amy myu hku mu let simsa lam gaw sharawt ai masing ni hta num/la n ginhka ai ningmu ni hte hpyi shawn ai lam hpe hkap la ya shangun mayu let Namibiya (S/2000/693) ni hpe masat da ai a matu mung rai...
 - Manghkang ni kata hta myu shayi ni hte ma kaji ni a shinggyim ahkaw ahkang ni hpe makawp maga ya na matu, simsa lam gawgap nga ai ni yawng hpe shaman shakyang ya ai wunkat ni jaw ya ra ai lam hpe 2000 ning (March) wut shata (8) ya n-htoi masat hte shiga dap ni h pang de shapraw dat ai shim lam rapdaw ningbaw wa a n-dau shabra lam hta lawm ai hpaji jaw tang madun ai lam gaw, ahkyak la ai lam ra ngu na masat la lu ai mung rai... myu shayi ni hte ma ni a n-tsa lak nak lang ai manghkang ni hkrum hkra wa ai lam ni hpe makawp maga ya na matu seng ang ai wuhpung wuhpawng kaw na tang du na daram masing jahkrat galaw sa wa na hte simsa wa lu na lam ni hta ndut ndang shang lawm ai lam ni gaw, mung dan ga daga a simsa lam hpe hpareng hpajang ai hte gaw sharawt ai lam ni hta “daw sha” tai wa lu ai lam hpe masat da let mung rai...
 - Myu sha ni hte ma ni a n-tsa lak nak lang ai a majaw hkrum hkra wa ai manghkang ni hpe grau grau shinggyim mahkawng la lu na matu hte matsing sumhting da na matu mung rai...
1. Ahtawk ahtak ra ai manghkang hpe hkan hkum na, makawp maga lam, hpareng lajang na matu hte mahtai tam na matu mungdan ga daga hte seng ai, ginra maka hte seng ai, myu sha mung masa lam hte seng ai wuhpung shagu hte zai ladat, ningmu ni amy myu hte daw dan masat da ninggam shagu hta myu shayi ni a gawng malai tai let grau n-na shang lawm lu na matu hpyi shawn ai lam hpe ngang grin ai hpahkam ni hpe lu la na matu malawm mungdan ni hpe shadut dat ai re.
 2. Ahtawk ahtak manghkang ni hpe hparan lam, sinisa lam hpe makawp maga na lam hta daw dan masat da ai ninggam shagu hta myu shayi ni a shanglawm lam shajat la na matu hpyi shawn da ai lam lawm ai ninggawn a mu madu a shingyan shapraw ai magam bungli

(A/49/587) hpe grau n-na, n gun atsam dat shaja sa wa na matu madi shadaw na gun jaw ga ai.

3. Ninggawn amu madu a gawng malai madung ni, kasa ni hku n-na shan hte a magam bungli ni hpe gun hpai ai shara ni hkan e myu shayi ni hpe grau n-na shara jaw wa na matu ninggawn amu madu hpang de hpyi shawn let shadut dat ga ai. Dai hta n-ga, malawm mungdan ni yawng mung langai hpang langai ninggawn amu madu wa hpang de tinang a gawng malai masha ni hpe sa ya ai shaloi hkap la na matu hpyi shawn dat ga ai.
4. UN a shawng lam majen je ai magam bungli ni, grau n-na hpyen hpaji hkaja ai ni, Pyada magam gun ni, shinggyim ahkaw ahkang hte seng n-na mahkri shawn ai magam bungli galaw ai ni hta myu sahyi ni grau n-na shanlawm lu na matu zai ladat saw n-htawm ninggawn amu madu hpang de kahtap shadut dat ga ai.
5. Simsa lam hpe makawp maga lu na matu magam bungli hparan ai lam hta num/la garan ginghka ai lam n-nga ai sha shadut shani let n-gun kapa la ai shim lam rap daw a myit magrau grang ai lam hpe shadan shaleng dan ai sha n-ga, htap htuk ai hpe shawng lam magam bungli masing hta raitim num/la garan ginhka ai lam n nga ai sha shang lawm lu ai hpahkam jaw lu na matu ninggawn amu madu hpang de shadut dat ga ai.
6. Myu shagyi ni a matu ahkyak dik ai ra gadawn lam, makawp maga lam hte ahkaw ahkang lam ni hte seng ai wunkat ni de lam woi madun n-na, madi shadaw ai arung arai ni hte hpawn simsa lam hpe makawp maga, gaw sharawt ai lamang shagu hta myu shayi ni shang lawm ai a majaw ahkyak ahkya re lam hte seng n-na, malawm mungdan ni hpe daw sha langai mi wa tai lu na matu ninggawn amu madu wa hpang de hpyi shawn ai. Lahta na ginlam ni hta rau chyawm galaw ra ai hta sha n ga, hpyen lam hte kaga magam gun ni hpe myu sha ni a magaam bungli hpareng ai lam hta sharin achyin ya ai hta HIV/AIDS hte seng n-na hpaji jaw ai wunkat lamang ni hpe bang ya na matu malawm mungdan ni hpe ga saw dat ai. Sim sa lam hpe makawp maga ai magam bungli masing hta shang lawm nga ai mung up magam gun ni mung, n-dai zawn re wunkat ni hpe hkam la lu hkra hpahkam ni jaw na matu ninggawn amu madu hpang de kahtap na n-dau shana let hpyi lajin dat ga ai.
7. Mungkan wunpawng munghpawm (UN) myu shayi hpan gunhpraw (**Fund**), (UN) ma ni a hpan gunhpraw, mungkan wunpawng munghpawm tsin yam hpung munggyi (UNHCR) rung hte kaga seng ang ai hpan gumhpraw garum jaw ya ai wuhpung wuhpawng hte magam bungli masing masa ni kaw n-na, galaw wa ai magam bungli lam shagu hta malawm mungdan shagu hku n-na mung, ja gumhpraw, zai ladat hte kaga ra mara madi shadaw ai lam ni hta mi na hta grau n-na atsam dat sa wa ya na matu malawm mungdan ni hpe shadaut ai.
8. Simsa lam de hkawm sa wa na lam hta myit hkrum shabawn na hte hkrang shala ai lam, grau n-na ahkyak ai lam ni gaw, (a) Bai htingrai htingrat n-na, bai wa nga shanu lu na matu, pawn ba lakawn la n-na, bai matut gaw sharawt n-htawm simsa lam lu n-na ahtawk ahtak nga ai manghkang n-nga mat ai hpang myu shayi ni hte ma ni a grai ra ahkyak nga ai lam ni hpe bai masat shagrin ya na matu (b) Buga ginra (local) na myu shayi ni a simsa lam yan masing ni hta myu shayi ni shang lawm ai a jaw e garum shingtau ai magam bungli ni hpe gawng shayan galaw shapraw sa wa na matu (c) Grau n-na “gaw da ai tara kanu” (**constitution**) hte maren shatup sa wa ai lam yan hta galaw ra ai ra lata sharawt ai lam, Pyada hte tara dara ai lam ni hte seng wa ai shaloi myu shayi ni hte ma ni a ahkaw ahkang ni hpe hkungga let hkan shadik shatup ya na matu hte num/la garan ginghka lam

n-nga ai ningmu ni hte daw dan masat da na matu shan lawm ai ni yawng hpe hpyi shawn ai.

9. Amyu shayi ni hte mahkawn kasha ni hpe mung masha (**civilian**) hku sha makawp maga ya na hte ahkaw ahkang ni hte matut manoi ra ai mungdan ga daga a tara ni, grau n-na 1949 ning Geneve a kaw myit hkum sai ga shaka hkang madung (**protocols**) hte 1977 ning hta bai myit hkum kahtap jat bang ai hta mung (sh) 1951 ning hta tsin yam hkum ai ni (**refugee**) a ga daga ka da ai hte 1967 ning hta bai jat bang ai ga daga ni hta mung (sh) 1979 ning hta myu shayi ni hpe lam amy myu hku n-na garan ginghka da ai lam hpe tsep kawp ninghkap ai lam hte seng ai ga daga hte 1999 ning hta bai bang jat wa ai. Bai bang jat ai myit hkum da ai ga daga hte maren 2000 ning (Ocotober) kala ta (31) ya shani hta n-dau shabra dat ai shim lam rapdaw masat (5) shiga n-dau SC/6942, 4213 lang na zuphpawng (PM) kaw mung, 1989 ning mungkan wunpawng munghpawm “Ma” ni a ahkaw ahkang hte seng ai myit hkum laika ga daga ai hte bai matut bang jat ai 2000 ning (May) Jahtum ta (25) ya hta bai matut kahtap bang jat ai myit hkum ga daga laika (2) yan hta mung tang madun da ai hkan sa ra na rit kawp tara ni hte seng ai lak nak lang let ahtik ahtawk manghkang hkan shapraw ai wuhpung wuhpawng ni kaw n-na, madi shadaw let rit kawp tara hkrak tup hkan sa na matu hte mungdan ga daga bawng dung lam (**International Criminal Court**) hte seng ai rung a Roma lai ladat hte daw dan ai lam ni hpe hkan sa ra na lam hta naw ra rawng ai ni yawng hpe grau sadi maja na matu shadum let shadut dat ga ai.
10. Myu shayi ni hte num ma ni a hkrang madung a n-tsa laja lana tawt lai ai lam ni kaw na makawp maga na matu, grau n-na num ni hpe roi ai lam, hkrang hte seng ai kaga lam hku n-na n tara ai hku roi rip ai lam hte lak nak hpai let manghkang sha byin nga ai masa hta kaga atik anang roi rip ai lam ni yawng makawp maga ya na matu shakut shaja sa wa ai lamang hta lak nak lang na atik atawk manghkang galaw shapraw nga ai lam hta shang lawm nga ai wuhpung ni yawng hpe hpyi shawn let shadut dat ai.
11. Myu shayi ni hte num mahkawn sha ni hpe hkrang hte seng n-na roi rip ai lam hte hpawn hpyen majan kata roi ai lam ni, shinggyim amy sat shamyit ai ru hka ni, masha wu nawng hku sat shamyit ai majaw seng ang ai ni hpe tara je yang na, ru hka mara tawt lai ninglen tara n je yang ai lam ni hpe tawn kau sana lam, grau n-na, nam nak rawng shagun mayu ai lam gaw, dai zawn ru hka mara tawt lai ai ni hpe mara raw kau ya ai ahkaw ahkang ni hpe dang lu ai daram koi yen na matu mungdan shagu daru magam lu ai ni hpe ahkyak la let tang madun dat ai.
12. Tsin yam masha ni hte bu htawt let nga hkawm ai shara hkan e htung hking ni hte shinggyim masha ni hpe akyu jaw chye ai lai ni hpe hkungga hkan sa na matu, grau n-na, dai shara hkan e wuhpung wuhpawng hkrang ni gaw, myu shayi ni hte mahkawn kasha ni a kaga ra gadawn htap htuk ai lam ni hpe madung hku na myit ya na hte 1998 ning November shata (19) ya hta daw dan da ai shim lam rapdaw a dawdan masat 1209 (1998) hpe bai n-htang myit dum na matu seng ang ai wuhpung ni hpe shadut let hpyi shawn dat ai.
13. Lak nak lang n-na gasat gala ga sai myu shayi, myu shadang ni hpe lak nak zing kau ai lam (**disarmament**), hpyen jasu tawn ai kaw na jahkring kau ai (**demobilization**) hte bai myit hkum shabawn na matu dai lam shagu ni hta n-bung shai hkat let ra rawng ai lam ni hpe myit sawn shachyaw na hte dan re ni hpe sha maju jung n-na shinbyi taw nga ai ni a matu mung, myit sawn lawm na matu masing jahkrat ai lam hta shang lawm ai ni hpe n gun jaw, shadut dat ai.

14. Mungkan wunpawng rapdaw a myit hkrum daw dan da sai ga daga daw (41) hte maren galaw sa wa shagu mung masha ni a n-tsa shanhte a mai byin, hkrum hkra wa na lam hpe myit shalawm ya na hta n-ga, shinggyim masha myit masa hte shada tsaw ra matsan dum la hkat let htap htuk ai garum ningtum ni hpe myit sawn ya yang mung, myu shayi ni hte mahkawn kasha ni a hkyak hkyak ra gadawn taw nga ai lam hpe ahkyak la let myit ya na matu jin jin rai nga ai lam kahtap shagrin let hpakam kam ga re.
15. Mundan kata hte mungdan ga daga amyu shayi wuhpung wuhpawng ni hte bawng ban jahkrup ai kaw n-na, shim lam rapdaw a kasa hpung hkan e num/la hkrang garan ginhka ai ningmu n nga ai, myu shayi ni a ahkaw ahkang ni hpe myit sawn ya na lam hpe hpakam kam ya na matu shi a magrau grang ai myit hpe madun dan nga ai.
16. Lak nak lang n-na, ahtik ahtawk manghkang shapraw ai a majaw myu shayi ni hte num mahkawn kasha ni a n-tsa a kyu rawng ai lam, simsa lam gawgap sharawt ai lam hte manghkang ni hparan lajang ai lam ni hta shang lawm ai shai hkat ai hkrang masa hta hkan n-na, hka ja lam langai galaw na matu ninggawn amu madu hpe hpyi shawn ai. Dai hpang hka ja ai lam a lu la ai akyu ara hpe shim lam rapdaw de tang madun na hte dai sumtang ni hpe mungkan wunpawng munghpawm malawm mungdan shagu de shabra na matu matut hpyi shawn dat ai.
17. Simsa lam hpe makawp maga ai kasa hpung ni hte myu shayi ni, num mahkawn ni hte seng n-na matut taw ai adaw achyen ni yawng hta lawm ai shinggyim hkrang n-bung hkat ai lam hte seng n-na, grau law byin pru wa ai hpe shim lam rapdaw de tang madun ai sumtang laika hta htap htuk ai hku n-na bang na matu, ninggawn amu madu wa hpang de hpyi shawn dat ai.
18. N-dai ginlam ni hpe myit rawt let tek jum galaw hkawm sa mat wa ai hpe, matut n-na makawp maga galaw sa wa na ra ngu daw dan ai.

DAW DAN AI MASAT 1315 A GA HKRAM MASA

(OUTLINE OF RESOLUTION)

Shim lam rapdaw a ginlam (18) daw dan masat hta-

- Daw dan masat jahkrat dat ai ninggam shagu hta myu shayi ni a kasa shang lawm lam grau law lu wa na hpe hpakam jaw na matu malawm mungdan ni hpe shadut dat ai.
- Ahtawk ahtak manghkang hparan ai lam hte simsa lam hpe makawp maga ai magam bungli ni daw dan masat da sai ninggam shagu hta myu shayi ni a shang lawm lam jat la lu na matu hpyi shawn ai lam lawm ai ninggawn amu madu a zai ladat rawng ai magam bungli masing (A/49/587) hpe jat galaw sa wa na lam hpe madi shadaw ga ai.
- Gawng malai hte dat kasa ni hku n-na myu shayi ni hpe grau n-na shara jaw mat wa na matu ninggawn amu madu wa hpe shadut dat sai.
- Mungkan Wunpawng munghpawm hpung (UN) a shawng lam magam bungli ni, grau n-na hpyen hte seng n-na hka ja ai ni, mung shawa hpe makawp maga ai Pyada magam gun ni, shinggyim ahkaw ahkang hte shinggyim masha a myit hte shadda matsan dum hkat ai lam ni hta galaw nga ai lam hta myu shayi ni a shang lawm lam grau law lu wa na zai ladat tam lu na matu ninggawn amu madu hpe shatsam da ai.

- Myu shayi ni a grau n-na, ra gadawn ai lam hte shim lam, ahkaw ahkang ni hte seng ai wunkat matsun ni hte garum ningtum tai ai arai ni hpe jaw ya na matu ninggawn amu madu wa hpanng de hpyi shawn ai.
- Shinggyim hkrang ginhka ai hpe ninghkap ai lam hpe sharin hkaja shakut na lam a matu shan hte a myit hte shang lawm ai zai ladat hte kaga lam amyu myu hku n-na, madi shadaw ai lam ni hpe shajat la na matu malawm mungdan ni hpe ga saw ai.
- Myu shayi ni hte mahkawn kasha ni hpe mung shawa masha langai zawn makawp maga na hte ahkaw ahkang hte seng n-na, matut manoi ai mungdan ga daga a gaw da ai tara ni hpe lak nak lang ahtik ahtawk re manghkang shapraw ai lam ni hta matut mahkai ai wuhpung ni hpe n-dai gaw da ai tara kanu ni hpe tup hkrak hkan sa ya na hpe n-gun jaw let ga saw ai.
- Amyu shayi hte mahkawn kasha ni a n-tsa tawt lai ai shinggyim hkrang roi rip ai masa ni hta na makawp maga na matu, grau n-na, roi rip (**rape**) lam hte shinggyim hkrang hte seng ai kaga lam amyu myu hku n-na, n tara ai hku galaw ai lam hta na makawp maga ai lam ni galaw sa wa na matu laknak lang atik ahtawk manghkang galaw ai ni hpe matut mahkai nga ai wuhpunng ni yawng hpe n-gun jaw let hpyi shawn dat ai.
- Amyu shayi ni hte mahkawn kasha ni hpe shinggyim hkrang hte seng n-na, roi rip tawt lai ai lam hte kaga lam hte kaga lam amyu myu hku na atik anang, galaw ai lam hte mahkri shawn nga ai ni hte hpawn masha wunawng hku n-na, sat shmyit ai lam hta seng ang ai ni hpe tara dara na matu, ru hka tawt lai da let mara shagun n hkrum ai lam ni hpe hpung dim dat kau na matu, malawm mungdan ni a daru magam nga ai ni hpanng de ahkyak tawn let tang madun ai.
- Tsin yam dabang ni hte bu htawt nga hkawm ai ginra hkan a shinggyim ganawn mazum lam hte shinggyim maka hpe hkungga la ra na, grau n-na, myu shayi ni hte mahkawn kasha ni a ra ai lam ni hpe myit sawn ya na matu seng ang ai wuhpung ni yawng hpe ngun jaw hpyi shawn ai.
- Lak nak lang ahtik ahtawk manghkang a myu shayi ni hte mahkawn kasha ni a n-tsa hkrum hkra ai lam, simsa lam gaw gap ai lam hte manghkang hparan ai lam hta myu shayi ni a shang lawm ai lamang daw chyen hte shai hkat nga ai shinggyim hkrang shadawn sharam (**gender dimensions**) hte simsa lam makawp maga ai kasa hpung ni hta lawm ai shinggyim hkrang shadawn sharam hte seng n-na jat wa ai lam hpe sawk mahkawng hka ja ai lam langai galaw n-htawm, shim lam rapdaw de sumtang langai tang madun na matu ninggawn amu madu hpe hpyi ga ai.

SIMSA LAM HPE TATUT HKRANG SHALA NA LAM

(PUTTING PEACE INTO PRACTICE)

Myu shayi ni, simsa lam hte shim lam rapdaw a daw dan masat 1325 hpe madi shadaw ai lam nga na matu galaw gun hpai gawng shayan ai lam hte seng ai sawn shapraw da ai ningmu ni.

Simsa lam htingrai htingrat ya na matu bawng ban ai lam hta myu shayi ni hpe shang lawm shangun ai gaw, daw dan masat 1325 a n gun jaw shadut ai majaw re. Sim sa lam htingrai htingrat ya ai lam ni hta myu shayi ni, mung shawa wuhpung wuhpawng ni hte bawng ban jahkrup na matu ndai daw dan masat gaw, shadut ya let hpyi shawn ya ai rai nga ai. Ahtik ahtawk manghkang hpe shang tau makawp maga ai, simsa lam hpe galaw ai, manghkang law ai

ladaw lai ai aten, bai gawgap sharawt ai magam bungli masa lam amyu myu hta shinggyim hkrang garan ginghka ai lam n-nga na matu hpahkam kam ya ai hpe mung, malawm mungdan ni, mungkan wunpawng munghpawm a wuhpung wuhpawng ni hte kaga shang lawm ai ni yawng hpe ndai daw dan masat kaw nna, ahkyak la let hpyi shawn ga ai.

Anhte yawng gaw, daw dan limit masat 1325 hpe n gun jaw madi shadaw lam lu na matu shakut shaja taw nga ai ni rai nhtawm, laili laika hte ka masat da ai kaw nna, tatut hkan galaw sa wa lu na matu hpakam jaw na re. Mung up magam n re ai wuhpung ni, mung up magam ni, mungkan wunpawng rapdaw hte shawa daw tsa yawng a matu matut galaw sa wa na myit sawn da ai ningmu ni hpe lawu de madun dan na re. Dai lam ni gaw, shawng ningnan na myit sawn da ai lam ni sha rai nhtawm, matut nna, jawm myit sawn shapraw bang jat mat wa na rai nga ai.

HPAJI JAW AI HTE RAWT JAT WA AI LAM HPE SHANA AI

(EDUCATE AND INFROM)

- Myu shayi ni hpe ahtik ahtawk manghkang ni hpe gara hku hkum pat shingdang na lam (sh) daw dan masat 1325 lam ni hpe lam ni hpe sharin hkam la shangun ai.
- Shim lam hte seng ai lamang ni hte madi shadaw ya ai arung arai myu mi hku na, daw dan masat 1325 hpe gara hku akyu jashawn lang na matu shai hkat ai myu shayi ni wuhpung wuhpawng ni a lapran ni hta mung bawng ban jahkrup na matu hkyen lajang ga ai.
- Majan ladaw hta myu shayi ni hpe roi rip ai majaw tara rap ra ai lam hte hkam la da ai bungli ni hpe hpakam hkam ya lam grau nna, manghkang ni hpe hparan lajang ai lam hte simsa lam lu ai hpanng bai gaw sharawt lamang ni hta shakut shaja ai lam a matu shai hkat ai ahkaw ahkang amyu myu hpe lu lai wa sa lam hpe grau nna, myit dum shangun mayu ai lam.
- Tinang a ginra hta myu shayi hte mahkawn kasha ni a shinggyim ahkaw ahkang hpe hkung ga la ra makawp maga ai hte hkan sa shadik shatup na hpe dingyang yu hpajang nga na lam.

SADI MAJA LET GALAW SA WA RA AI MASING NI

Simsa lam gawgap ai lam hta amyu shayi ni a lamang ni, mahkrum madup lu na matu zai ladat galaw shapraw u.

- Shiga ndau ai lam ni (**press release**)
- Shawa matut mahkai lam (**media events**)
- Magam bungli galaw sa wa na lam matsun (**Manual of action**)
- Ndaul laika hte masat dingsat laika (**poster and postcards**)
- Sum la ni, mani hpa sumla (**cartoons**), htap htuk ai hku na shanglawm ai lai ka hpyi hta ka ai laika kadun ni (**brochures**)
- Masat da ai lam nga ai hpaji chye masha ni a htap htuk ai sum la hte nsen ni shalam ai dat pa (CD) ni.

- Ahtik ahtawk manghkang ni hte seng ai ka matsing hta shai hkat ai shinggyim hkrang ningmu, myit masa ni hpe gumhpawn let tang madun nna, shawa matut mahkai ai shara de laika ka bang let matut mahkai mai ai.
- Simsa lam hte shim lam seng ai lam hta myu shayi ni shanglawm lu na matu zai ladat (**Policy**) ka jahkrat na wuhpung ni hpe tinang a ginra hkan hpaw da na.
- Ahtik ahtawk manghkang byin ai ginra hta simsa lam lu na matu shakut shaja nga ai myu shayi ni hpe garum gumhpraw madi shadaw ga.

ZAI LADAT HKRUM HKRA LU LAM (Impact Policy)

- Ning gawng amu madu a npu e nga ai sim sa lam makawp maga ai masing hpung a myit su salang langai mi rai nga ai Jean-Marie Guehenno hpang de hpyi shawn ndau mayu ai lam ni hpe lawu de na hkringdat hte maren sa ya ga.

Jean-Marie Guehenno

Room s-3727B, United Nations, New York

NY 10017.

- Mungkan wunpawng munghpawm hta nga ai dawdan masat jahkrat da ai ni hpe matut mahkai u. Ndai online kaw hpaw yu mai ai-

(<http://www.peacewomen.org/un/basics/map.html>)

- Mungkan wunpawng munghpawm de dat da ai tinang a mungdan na kasa wa hpang de matut mahkai mayu yang,

(<http://www.peacewomen.org/cintacts/conindex.html>)

- Mungkan wunpawng munghpawm simsa lam makawp maga ai masing de hpyen dap ni sa ya ai the seng ai tinang a mungdan up magam ni hpang de matut mahkai u.

- Tsin yam dabang hkan e mungkan wunpawng munghpawm tsin yam masha hte seng ai munggyi (UNHCR) hte hkrum zup nna, myu shayi tsin yam hkrum nga ai ni hpe makawp maga ya ai munggyi ni a lam madun la ai hpe hkrang shayan ai hte seng nna, sawn dinglik yu nhtawm jahkrup hkat hkat di ga.

- Tsin yam hkrum nga ai ma ni hpe yu lahku makawp maga na matu tinang a mungdan kata nga ai mungkan wunpawng munghpawm tsin yam seng ai munggyi rung magam gun ni hte rau lam madun la na lamang ni hpe chyawm jahkrup galaw mu.

- Myu shayi ni simsa lam hte shim lam hte seng ai dang du ai tara ni hpe jahkrat tawn na matu tinang a mungdan rapdaw hta woi aw law let ga saw shadut ai lam ni galaw u.

- Shinggyim hkrang nbung hkat ai hte seng ai wunkat, **(gender trainings)** ni a matu tinang a ginra maka, htunghkring ni hte htap htuk ai, garum ningtum tai ai arung arai ni hpe galaw shapraw mu.
- Daw dan masat 1325 hte matut mahkai ai zai ladat (**policy**) ka mazing ai ni, daw dan masat jahkrat ai ni hpang de garan kachyan u.
- Daw dan masat 1325 hpe tinang a ga laika hte gale la nna, info@peacewomen.org de sa ya u.
- Mundan ga daga a gaw da ai tara ni hpe tawt lai ai lam, myu shayi ni hte mahkawm kasha ni a ahkaw ahkang ni hpe tawt lai ai hte seng nna, madi shadaw lam ni hpe shinggyim mahkawng la nhtawm chyawm ninghkap ai lam ni galaw na.
- Info@peacewomen.org de shiga ni hpe sa ya ai hte amy shayi ni shakut galaw ai lam ni hpe grau nna dan dawng wa hkra shakut u.

MAGAM BUNGLI MATUT MAHKAI GALAW AI HTE SHIGA NI HPE GARAN KACHYAN SHALAT HKAT AI LAM.

- Kaga myu shayi wuhpung wuhpawng hte matut mahkai na lam hte rau chyawm galaw ai lam ni galaw ra ai. Ndai kaw hpaw yu u....
(<http://www.peacewomen.org/cintacts/conindex.html>)
- Myu shayi ni, simsa lam hte shim lam hte seng ai shiga ni hpe law law mahkawng da ra ai.
- Kaga masha ni hte CSW hta mung myu shayi hpung ni hte mung, zai ladat ka hpajang ai manaw manang ni hte mung tinang a mahkrum madup ni hpe garan gachyan mu.

TINANG MYIT LU AI MU MADA LAM NI HPE NDAI SHARA HTA

Info@peacewomen.org hta ka bang ga.

(46) lang na CSW rapdaw zuphpawng kata hta galaw ai NGO magam gun hpung ni a myu shayi hpung, simsa lam hte shim lam hte seng ai magam bungli (**workshops**) bawngban jahkrup hpawng ni kawn galaw shapraw dat ai re.

Daipawt daihpang ginhpang ginlam ni hpe mai hti ai-

(<http://www.peacewomen.org/un/sc/1325.html>)

Transalated& Edited&Layout by:

KWAT

MYEN MUNG MYU SHAYI HPUNG GINJAW

Myen mung myu shayi hpung gaw, Myen mung a shingdu labau shai hkat ai amyau baw sang ni a wuhpung wuhpawng shagu hte shawng ningnan ginlum gumhpawn la lu let hpaw hpang da ai wuhpung re. Ndai hpung ginjaw gaw, Myen mung hte lamu ga shada kayep hkat nga ai Bangladesh, India hte Thai mungdan hkan na hte mung jarit ginra hkan nga ai wuhpung (11) shanglam ai. 1999 ning December (9) ya hta gaw sharat hpang wa ai re.

Myen mung myu shayi ginjaw hpung gaw, myu shayi ni a nga sat nga sa madang, tsang tsaw wa na matu hte atsam marai ni grau shajat ya ai sha n ga, woi zinlum ai lam, sawk sagawn magam ni hte ka matsing da ai kaw mung shaw dat kasa ni uphkan ai masa (democracy) shamu shamawt lam, simsa lam hte myu sha ni htingrai htingrat lam ni hte hpawn lam shagu hta myu shayi ni grau nna shang lawm lu wa na matu shamu shamawt nga ai wuhpawng re.

Women's League of Burma

P.O Box 413, G P O

Chiang Mai 50000, Thailand.

E-mail: wlb@womenofburma.org